

Cauza C-539/09

Comisia Europeană

împotriva

Republicii Federale Germania

„Neîndeplinirea obligațiilor de către un stat membru — Intenție manifestată de Curtea de Conturi de a efectua controale într-un stat membru — Refuz formulat de respectivul stat membru — Competențele Curții de Conturi — Articolul 248 CE — Controlul cooperării între autoritățile administrative naționale în domeniul taxei pe valoarea adăugată — Regulamentul (CE) nr. 1798/2003 — Venituri ale Comunității — Resurse proprii provenite din taxa pe valoarea adăugată”

Sumarul hotărârii

Dispoziții fiscale — Armonizarea legislațiilor — Sistemul comun de schimb de informații — Cooperare administrativă în domeniul taxei pe valoarea adăugată — Competența de control a Curții de Conturi — Întindere

[art. 248, alin. (1)-(3) CE; Regulamentul nr. 1798/2003 al Consiliului]

Un stat membru care se opune efectuării de către Curtea de Conturi a Uniunii Europene a unor controale pe teritoriul său, având ca obiect cooperarea administrativă în temeiul Regulamentului nr. 1798/2003 privind cooperarea administrativă în domeniul taxei pe valoarea adăugată și al normelor de aplicare a acestuia, nu își îndeplinește obligațiile care îi revin în temeiul articolului 248 alineatele (1)-(3) CE.

Articolul 248 CE, care precizează modul în care Curtea de Conturi trebuie să își îndeplinească misiunea de control al conturilor, prevede că aceasta examinează totalitatea conturilor de venituri și cheltuieli ale Comunității, legalitatea și corectitudinea acestor venituri și cheltuieli, precum și buna gestiune financiară. Alineatul (3) al articolului menționat abilitază Curtea de Conturi să efectueze controale ale actelor justificative și, în caz de nevoie, la fața locului, în special în statele membre.

Or, sistemul de resurse proprii instituit în executarea tratatului are ca obiectiv, în ceea ce privește resursele provenind din taxa pe valoarea adăugată, să creeze, în sarcina statelor membre, o obligație de a pune la dispoziția Comunității, ca resurse proprii, o parte din quantumurile pe care le încasează cu acest titlu. De vreme ce urmăresc să combată fraudea și evaziunea în materie de taxă pe valoarea adăugată, mecanismele de cooperare impuse statelor membre în temeiul Regulamentului nr. 1798/2003 sunt ele însele de natură să exercite o influență directă și esențială asupra colectării efective a veniturilor din respectiva taxă și, prin urmare, în ceea ce privește punerea la dispoziția bugetului comunitar a resurselor provenind din taxa pe valoarea adăugată. Astfel, aplicarea efectivă de către un stat membru a normelor de cooperare instituite de Regulamentul nr. 1798/2003 poate condiționa nu numai capacitatea respectivului stat membru de a combate în mod eficient fraudea și evaziunea fiscală pe propriul teritoriu, ci și pe cea a celorlalte state membre de a asigura o astfel de combatere pe teritoriile lor, în special în cazul în care aplicarea corectă a taxei pe valoarea adăugată în aceste alte state membre depinde de informații care sunt deținute de respectivul stat.

Controlul exercitat de Curtea de Conturi având ca obiect cooperarea administrativă în temeiul Regulamentului nr. 1798/2003 se referă, așadar, la veniturile Comunității privite din perspectiva legalității lor și a bunei gestiuni financiare aferente acestora și prezintă astfel o legătură directă cu atribuțiile conferite acestei instituții prin articolul 248 CE.

(a se vedea punctele 59-61, 71, 77, 79 și 81 și dispozitiv 1)

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

15 noiembrie 2011(*)

„Neîndeplinirea obligațiilor de către un stat membru – Intenție manifestată de Curtea de Conturi de a efectua controale într-un stat membru – Refuz formulat de respectivul stat membru – Competențele Curții de Conturi – Articolul 248 CE – Controlul cooperării între autoritățile administrative naționale în domeniul taxei pe valoarea adăugată – Regulamentul (CE) nr. 1798/2003 – Venituri ale Comunității – Resurse proprii provenite din taxa pe valoarea adăugată”

În cauza C-539/09,

având ca obiect o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor formulată în temeiul articolului 258 TFUE, introdusă la 21 decembrie 2009,

Comisia Europeană, reprezentată de domnul A. Caeiro și de doamna B. Conte, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

reclamantă,

susținută de:

Parlamentul European, reprezentat de domnul R. Passos și de doamna E. Waldherr, în calitate de agenți,

Curtea de Conturi a Uniunii Europene, reprezentată inițial de domnul R. Crowe și ulterior de domnul T. Kennedy și de doamna B. Schäfer, în calitate de agenți,

interveniente,

împotriva

Republicii Federale Germania, reprezentată de domnii C. Blaschke și N. Graf Vitzthum, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

pârâtă,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul V. Skouris, președinte, domnii A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K.

Lenaerts, J. C. Bonichot, J. Malenovský și M. Safjan, președinți de cameră, domnii K. Schiemann (raportor), G. Arestis, A. Borg Barthet, M. Ileși, doamna C. Toader și domnul J. J. Kasel, judecători,

avocat general: doamna V. Trstenjak,

grefier: domnul B. Fülöp, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 15 martie 2011,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 25 mai 2011,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin cererea introductivă, Comisia Europeană solicită Curții să constate că, întrucât s-a opus efectuării de către Curtea de Conturi a Uniunii Europene a unor controale în Germania, având ca obiect cooperarea administrativă în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1798/2003 al Consiliului din 7 octombrie 2003 privind cooperarea administrativă în domeniul taxei pe valoarea adăugată (JO L 264, p. 1, Ediție specială, 09/vol. 2, p. 85) și al normelor de aplicare a acestuia, Republica Federală Germania nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 248 alineatele (1)-(3) CE, al articolului 140 alineatul (2) și al articolului 142 alineatul (1) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene (JO L 248, p. 1, Ediție specială, 01/vol. 3, p. 198), precum și al articolului 10 CE.

Cadrul juridic

2 Regulamentul nr. 1605/2002 a fost adoptat în temeiul articolelor 279 CE și 183 EA. Articolul 140 alineatele (1) și (2) din acest regulament prevede:

„(1) Examinarea de către Curtea de Conturi a legalității și conformității tuturor veniturilor încasate și a tuturor cheltuielilor efectuate are loc în conformitate cu dispozițiile tratatelor, ale bugetului, ale prezentului regulament, ale normelor de aplicare și ale tuturor celorlalte acte adoptate în temeiul tratatelor.

(2) În îndeplinirea funcției sale, Curtea de Conturi poate consulta, în condițiile menționate la articolul 142, toate documentele și informațiile privind gestiunea financiară a departamentelor sau organismelor în ceea ce privește operațiunile financiare sau cofinanțate de Comunități. Curtea de Conturi are competența de a audia orice funcționar responsabil de o operațiune de venituri sau de cheltuieli și de a utiliza oricare dintre procedurile de audit adecvate departamentelor sau organismelor menționate anterior. În statele membre, auditul se efectuează în cooperare cu instituțiile naționale de control sau, dacă acestea nu dispun de competențele necesare, în cooperare cu departamentele naționale competente. Curtea de Conturi și organismele naționale de audit cooperează într-o atmosferă de încredere, respectându-și reciproc independența.

[...]”

3 Articolul 142 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1605/2002 prevede:

„Comisia, celelalte instituții, organismele care administrează venituri sau cheltuieli în numele Comunităților și beneficiarii finali ai plăților de la buget acordă Curții de Conturi toate facilitățile și îi furnizează toate informațiile pe care aceasta le consideră necesare pentru îndeplinirea

sarcinilor sale. Aceștia pun la dispoziția Curții de Conturi toate documentele privind adjudecarea și executarea contractelor finanțate din bugetul comunitar și toate conturile de numerar sau de materiale, toate registrele contabile și toate documentele justificative și, de asemenea, documentele administrative relevante, toate documentele cu privire la venituri și cheltuieli, toate inventarele, toate organigramele pe care Curtea de Conturi le consideră necesare pentru a verifica, pe bază de documente sau la fața locului, raportul privind rezultatul bugetar și financiar și, în același scop, toate documentele și datele create sau păstrate pe suport magnetic.

Celelalte servicii și organisme de audit intern ale administrațiilor naționale în cauză acordă Curții de Conturi toate facilitățile pe care aceasta le consideră necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale.

Primul paragraf se aplică, de asemenea, persoanelor fizice sau juridice care beneficiază de plăți din bugetul comunitar.”

4 Adoptată în temeiul articolelor 269 CE și 173 EA, Decizia 2000/597/CE, Euratom a Consiliului din 29 septembrie 2000 privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene (JO L 253, p. 42, Ediție specială, 01/vol. 2, p. 206) prevede la articolul 2 alineatul (1) literele (c) și (d):

„Constituie venituri din resurse proprii înscrise în bugetul Uniunii Europene următoarele:

[...]

(c) aplicarea unui nivel uniform valabil pentru toate țările membre al bazei de evaluare armonizate a [taxei pe valoarea adăugată, denumită în continuare «TVA»], determinată în conformitate cu normele Comunității. Baza de evaluare avută în vedere în acest scop nu trebuie să depășească 50 % din [produsul național brut, denumit în continuare «PNB»] al fiecărei state membre, așa cum se prevede la alineatul (7);

(d) aplicarea unei rate determinate după procedura bugetară ținând seama de toate celelalte venituri la totalul PNB al tuturor statelor membre.”

5 Articolul 8 alineatul (2) din Decizia 2000/597 prevede:

„Fără a aduce atingere verificării conturilor și controalelor de conformitate și de regularitate, menționate la articolul 248 din Tratatul CE și la articolul 160 C din Tratatul Euratom, aceste verificări și controale privesc, în principal, fiabilitatea și eficiența sistemelor și a procedurilor de determinare a bazei pentru resursele proprii provenind din TVA și PNB și, fără a aduce atingere controalelor efectuate în conformitate cu articolul 279 litera (c) din Tratatul CE și articolul 183 litera (c) din Tratatul Euratom, Consiliul, hotărând în unanimitate și la propunerea Comisiei, după consultarea Parlamentului European, adoptă dispozițiile necesare pentru punerea în aplicare a prezentei decizii, cât și a celor cu privire la controlul colectării, punerea la dispoziția Comisiei și plata veniturilor menționate la articolele 2 și 5.”

6 Decizia 2000/597 a fost înlocuită prin Decizia 2007/436/CE, Euratom a Consiliului din 7 iunie 2007 privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene (JO L 163, p. 17), care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2007. Potrivit articolului 2 alineatul (1) literele (b) și (c) din această decizie, resursele proprii înscrise în bugetul general al Uniunii continuă să includă, printre altele, veniturile din aplicarea unei cote uniforme valabile pentru toate statele membre, asupra bazelor armonizate de evaluare a TVA-ului, stabilite în conformitate cu normele comunitare, precum și pe cele provenite din aplicarea unei cote uniforme – care urmează a fi stabilită în conformitate cu procedura bugetară în lumina sumei totale a tuturor celorlalte venituri – sumei

tuturor veniturilor na?ionale brute (denumit? în continuare „VNB”) ale tuturor statelor membre.

7 Articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1553/89 al Consiliului din 29 mai 1989 privind regimul unitar definitiv de colectare a resurselor proprii provenite din taxa pe valoarea ad?ugată (JO L 155, p. 9, Edi?ie special?, 01/vol. 1, p. 80) prevede:

„Baza resurselor TVA se determin? pornind de la opera?iunile impozabile prev?zute în articolul 2 din [A ?asea directiv? 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legisla?iilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – sistemul comun al taxei pe valoarea ad?ugată: baza unitar? de evaluare (JO L 145, p. 1, denumit? în continuare «A ?asea directiv? TVA»)] [...]"

8 Potrivit articolului 3 din Regulamentul nr. 1553/89:

„Pentru un an calendaristic dat ?i f?r? a aduce atingere articolelor 5 ?i 6, baza resurselor TVA se calculeaz? împ?r?ind totalul veniturilor nete din TVA încasate de c?tre statul membru în cursul acelui an la coeficientul de colectare a taxei în cursul anului respectiv.

Dac? se aplic? mai mul?i coeficien?i TVA într?un stat membru, baza resurselor TVA se calculeaz? împ?r?ind totalul veniturilor nete încasate la coeficientul mediu ponderat al TVA. [...]"

9 Primele dou? considerente ale Regulamentului (CE) nr. 1798/2003 prev?d:

„(1) Frauda fiscal? ?i evaziunea fiscal? care se extind dincolo de frontierele statelor membre conduc la pierderi bugetare ?i la înc?lc?ri ale principiului impozit?rii corecte ?i pot provoca denatur?ri ale circula?iei capitalurilor ?i ale condi?iilor concuren?ei. Prin urmare, ele afecteaz? func?ionarea pie?ei interne.

(2) Combaterea fraudei privind [TVA?ul] necesit? o cooperare strâns? între autorit??ile administrative din fiecare stat membru, responsabile pentru aplicarea dispozi?iilor din acest domeniu.”

10 Articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1798/2003 prevede:

„Prezentul regulament stabile?te condi?iile în care autorit??ile administrative din statele membre responsabile pentru aplicarea legisla?iei privind TVA la livr?rile de bunuri ?i prest?rile de servicii, achizi?ia intracomunitar? de bunuri ?i importul de bunuri trebuie s? coopereze între ele ?i cu Comisia pentru a asigura respectarea acestor legisla?ii.

În acest scop, acesta stabile?te norme ?i proceduri care s? permit? autorit??ilor competente ale statelor membre s? coopereze ?i s? schimbe reciproc orice informa?ii care le?ar putea ajuta la efectuarea unei determin?ri corecte a TVA.

De asemenea, prezentul regulament stabile?te norme ?i proceduri pentru schimbul anumitor informa?ii prin mijloace electronice, în special în ceea ce prive?te TVA la tranzac?iile intracomunitare.

[...]"

11 Articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1798/2003 prevede:

„Fiecare stat membru desemnează un singur birou central de legătură, cărui se delegă principală responsabilitate pentru contactele cu celelalte state membre în domeniul cooperării administrative. [...]”

12 Articolul 5 din capitolul II, intitulat „Schimbul de informații la cerere”, din Regulamentul nr. 1798/2003, prevede:

„(1) La cererea unei autorități solicitante, autoritatea solicitată comunică informațiile menționate la articolul 1, inclusiv orice informații cu privire la unul sau mai multe cazuri specifice.

(2) În scopul comunicării informațiilor menționate la alineatul (1), autoritatea solicitată asigură efectuarea oricărui anchete administrative necesare pentru obținerea acestor informații.

(3) Cererea menționată la alineatul (1) poate conține solicitarea motivată a unei anchete administrative specifice. [...]

[...]”

13 Capitolul IV din Regulamentul nr. 1798/2003, intitulat „Schimbul de informații fără cerere prealabilă”, prevede schimbul automat de anumite informații.

14 Dispozițiile capitolului V din acest regulament prevăd instituirea de către fiecare stat membru a unei baze de date electronice în care trebuie să fie stocate și prelucrate diverse informații aferente tranzacțiilor intracomunitare, precum și a unei baze de date electronice care să conțină un registru al persoanelor cărora li s-a atribuit în acel stat membru un număr de identificare în scopuri de TVA. Aceste dispoziții definesc de asemenea condițiile în care autoritatea competentă din fiecare stat membru poate obține accesul la respectivele informații.

15 Regulamentul (CE) nr. 1925/2004 al Comisiei din 29 octombrie 2004 de stabilire a normelor de punere în aplicare a anumitor dispoziții ale Regulamentului nr. 1798/2003 (JO L 331, p. 13, Ediție specială, 09/vol. 2, p. 138) are în special ca obiect să specifice categoriile de informații care urmează să fie schimbate fără o cerere prealabilă, frecvența cu care aceste schimburi de informații urmează să aibă loc, precum și să stabilească modalitățile pentru furnizarea informațiilor comunicate în conformitate cu Regulamentul nr. 1798/2003 prin mijloace electronice.

Situația de fapt și procedura precontencioasă

16 Prin scrisoarea din 26 iunie 2006, Curtea de Conturi a informat Curtea de Conturi Federală germană despre intenția sa ca, între 10 și 13 octombrie 2006, să se deplaseze în Germania pentru a efectua, în temeiul articolului 248 CE, verificări cu privire la resursele proprii provenite din TVA (denumite în continuare „resursele TVA”) și având ca obiect cooperarea dintre autoritățile administrative ale statelor membre în domeniul TVA-ului, în conformitate cu Regulamentul nr. 1798/2003. Obiectivul anunțat era, pe de o parte, de a verifica dacă Republica Federală Germania instituisese structurile administrative și organizatorice necesare pentru respectiva cooperare administrativă și, pe de altă parte, de a examina cum funcționa această cooperare în cazul unor cereri de informații prevăzute la articolul 5 din regulamentul menționat.

17 Acest control trebuia efectuat în principal la biroul central de legătură și, dacă era cazul, la celelalte servicii naționale implicate în cooperarea administrativă. În aceeași scrisoare, Curtea de Conturi solicita Curții de Conturi Federale germane să îi comunice dacă, în temeiul articolului 248 alineatul (3) CE, intenționa să participe la respectivul control.

18 Prin scrisoarea din 7 septembrie 2006, Curtea de Conturi a adresat Curții de Conturi

Federale germane un document care detalia mai mult programul misiunii de control preconizate, solicitând transmiterea prealabil? a anumitor informa?ii. Curtea de Conturi Federal? german? era rugat? s? transmit? programele men?ionate ?i cererea de informa?ii prealabile la biroul central de leg?tur?.

19 Potrivit respectivului program, misiunea de control trebuia s? aib? ca obiect organizarea, echiparea ?i func?ionarea biroului central de leg?tur?, trimiterea sau primirea unor cereri de informa?ii ?i prelucrarea acestora, schimbul de informa?ii f?r? cerere prealabil?, precum ?i comunicarea ?i schimbul de informa?ii cu privire la opera?iunile intracomunitare prin intermediul bazei de date electronice a sistemului de schimb de informa?ii în materie de TVA (VIES) („VAT Information Exchange System”, denumit în continuare „VIES”) prev?zute în capitolul V din Regulamentul nr. 1798/2003. Acest program prevedea de asemenea s? se examineze obstacolele de natur? juridic? care împiedicau cooperarea administrativ? ?i m?surile legale adoptate pentru a le dep?și, precum ?i toate celelalte m?surile care au fost adoptate în scopul de a ameliora respectiva cooperare ?i de a preveni fraudă, precum coordonarea cu autorit???ile de lupt? antifraud?, acordurile bilaterale privind schimbul de informa?ii, anularea unor numere de identificare în scopuri de TVA, prezen?a unor agen?i ai autorit???ii solicitante cu ocazia controalelor efectuate de autoritatea solicitat? ?i controalele simultane operate în diferite state membre care sunt prev?zute la articolele 11 ?i 12 din Regulamentul nr. 1798/2003 sau recurgerea la posibilit???ile oferite de Programul Fiscalis [a se vedea Decizia 2235/2002/CE a Parlamentului European ?i a Consiliului din 3 decembrie 2002 de adoptare a unui program comunitar pentru îmbun?t???irea func?ion?rii sistemelor de impozitare pe pia?a intern? (Programul Fiscalis 2003-2007) (JO L 341, p. 1, Edi?ie special?, 09/vol. 2, p. 59)].

20 Prin scrisoarea din 18 septembrie 2006, Curtea de Conturi Federal? german? a comunicat c? inten?iona s? participe la acest control.

21 Întrucât biroul central de leg?tur? nu a transmis Cur?ii de Conturi documentele solicitate în vederea efectu?rii respectivului control ?i nu a confirmat data prev?zut? pentru acesta, Curtea de Conturi a informat Curtea de Conturi Federal? german?, prin scrisoarea din 5 octombrie 2006, cu privire la o amânare a misiunii pentru perioada cuprins? între 14 ?i 17 noiembrie 2006.

22 Întrucât în continuare biroul central de leg?tur? nu a confirmat aceste noi date, Curtea de Conturi a propus, prin scrisoarea din 9 noiembrie 2006 adresat? Ministerului Federal al Finan?elor, ca controalele preconizate s? se deruleze între 4 ?i 7 decembrie 2006. Curtea de Conturi ar?ta în această scrisoare c? astfel de controale avuseser? deja loc în alte ?apte state membre ?i sublinia c? obiectivul nu era de a verifica opera?iunile imposabile ?i aplicarea corect? a TVA?ului, ci de a se asigura de prelucrarea eficient? ?i corect? a informa?iilor trimise ?i/sau primite în cadrul VIES.

23 Prin scrisoarea din 4 decembrie 2006, Ministerul Federal al Finan?elor s?a opus efectu?rii în Germania a controlului respectiv, ar?tând c? acesta nu avea niciun temei juridic valabil.

24 Informat? de Curtea de Conturi cu privire la acest refuz ?i considerând c? aceasta din urm? avea dreptul s? efectueze controlul preconizat ?i c? Republica Federal? Germania î?i înc?lcase obliga?iile prin faptul c? s?a opus efectu?rii controlului pe teritoriul s?u, la 23 septembrie 2008, Comisia a adresat acestui stat membru o scrisoare de punere în întârziere prin care îl invita, în conformitate cu articolul 226 CE, s? î?i prezinte observa?iile. Republica Federal? Germania a r?spuns la această cerere prin scrisoarea din 23 decembrie 2008.

25 La 23 martie 2009, Comisia a emis un aviz motivat prin care invita Republica Federal? Germania s? adopte m?surile necesare pentru a se conforma obliga?iilor sale într?un termen de dou? luni de la primirea aceluia aviz.

26 Întrucât a considerat răspunsul dat de acest stat membru la 22 mai 2009 nesatisfăcător, Comisia a decis să introducă prezenta acțiune.

Cu privire la acțiune

Argumentele părților

Argumentarea cu privire la competența Curții de Conturi în materie de control al veniturilor

27 Potrivit Comisiei, din articolul 248 CE reiese că Curtea de Conturi are ca misiune, în calitate de auditor extern independent, să verifice dacă operațiunile financiare aferente încasării și utilizării fondurilor Comunității au fost înregistrate și declarate corect, dacă au fost executate cu respectarea legilor și a reglementărilor și dacă au fost gestionate cu respectarea principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate, precum și să formuleze recomandări pentru a îmbunătăți gestiunea financiară a Comunității.

28 Având în vedere natura esențială a acestei misiuni și pentru a asigura efectul util al dispoziției menționate, competențele de control ale Curții de Conturi ar trebui interpretate în sens larg și extinse la toate domeniile, precum și la toți actorii care prezintă o legătură directă cu veniturile sau cu cheltuielile Comunității.

29 Or, colectarea veniturilor din TVA ar prezenta o asemenea legătură cu resursele TVA care revin Comunității. Astfel, încasate în conformitate cu dispozițiile celei de a șasea directive TVA, veniturile din această taxă ar furniza o valoare de plecare pentru a calcula quantumul respectivelor resurse.

30 Deși nu reglementează în mod direct colectarea veniturilor Comunității, Regulamentul nr. 1798/2003 ar condiționa legalitatea și corectitudinea resurselor TVA, întrucât cooperarea instituită de acest regulament este menită să asigure stabilirea corectă a TVA-ului, permițând astfel Comunității să dispună în mod efectiv de acele resurse.

31 Pe de altă parte, din articolul 248 alineatul (3) primul paragraf CE, din articolul 140 alineatul (2) primul paragraf a treia și a patra teză, precum și din articolul 142 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 1605/2002 și, mai general, din obligația de cooperare loială prevăzută la articolul 10 CE ar reieși că, în cazul unor controale care trebuie să intervină în statele membre, acestea din urmă trebuie să ofere Curții de Conturi sprijinul lor deplin în îndeplinirea misiunii sale. Întrucât s-a opus ca Curtea de Conturi să efectueze controlul în litigiu în Germania, Republica Federală Germania și ar fi încălcat obligațiile care îi revin în această privință.

32 Parlamentul European susține că independența Curții de Conturi consacrată la articolul 247 alineatele (2) și (4) CE, precum și competența generală conferită instituției menționate la articolul 248 alineatul (4) CE de a prezenta observații și rapoarte speciale din proprie inițiativă implică libertatea acesteia de a stabili obiectul verificărilor sale contabile în cadrul controlului finanțelor Comunității, fără ca vreo legislație derivată să poată condiționa această libertate.

33 O interpretare restrictivă a competențelor Curții de Conturi ar fi cu atât mai puțin justificată, cu cât lucrurile acestea oferă un ajutor prețios atât autorității bugetare, cât și legiuitorului comunitar, astfel cum, în ceea ce privește auditul în litigiu, ar reieși din conținutul Raportului special nr. 8/2007 al Curții de Conturi întocmit în urma respectivului audit (JO 2008, C 20, p. 1). De altfel, întrucât Curtea de Conturi dispune numai de competențe de control și de avizare, problema temeiului juridic al activităților sale nu s-ar ridica în același mod precum în cazul acțiunii normative a Comunității.

34 Frauda și evaziunea în materie de TVA, precum și distorsiunile pe care acestea le generează între statele membre ar afecta echilibrul general al sistemului de resurse proprii, întrucât orice reducere a resurselor TVA trebuie să fie compensată printr-o majorare a resurselor proprii întemeiate pe VNB. Întrucât calitatea cooperării instituite în această privință de Regulamentul nr. 1798/2003 trebuie să permită detectarea fraudelor și colectarea de venituri din TVA suplimentare majorând astfel baza pe care sunt calculate resursele TVA, respectarea acestui regulament ar condiționa legalitatea și corectitudinea veniturilor Comunității.

35 Curtea de Conturi arată că, de vreme ce misiunea și competențele sale îi sunt atribuite prin articolele 246 CE și 248 CE, este liber să își definească politica de control, cu respectarea dreptului primar și sub rezerva interpretării Curții, fără ca, în special, dispoziții de drept derivat să îi poată limita competențele sau să deroge de la acestea.

36 Competența sa de control s-ar extinde la respectarea oricărei dispoziții din dreptul comunitar care ar avea vreo incidență asupra cheltuielilor sau a veniturilor Comunității, în scopul de a oferi, prin rapoarte anuale și speciale adresate Parlamentului European și Consiliului, o bază care să permită organizarea unor dezbateri în cadrul procedurii de descărcare bugetară și pentru căutarea unor soluții de îmbunătățire. Curtea de Conturi ar fi în special abilitată, în cadrul rapoartelor speciale, să aleagă o temă sau un domeniu din sfera sa de competență în legătură cu care se așteaptă să poată formula propuneri de îmbunătățire cu privire la economicitatea, eficiența și eficacitatea măsurilor comunitare în cauză.

37 Întrucât interpretarea propusă de guvernul german restrânge competența Curții de Conturi la tipuri limitate de audit financiar, fără a îi permite acesteia să efectueze verificări contabile de performanță pe baza unor criterii întemeiate pe reglementarea și pe principiile bunei gestiuni financiare, aceasta ar lipsi de efect util articolul 248 alineatul (2) CE, în măsura în care această dispoziție se referă la buna gestiune a veniturilor și a cheltuielilor.

38 Din considerațiile de mai sus ar reieși că, în scopul, pe de o parte, de a se asigura de colectarea efectivă a veniturilor din TVA și de buna gestiune financiară în materie de resurse TVA care rezultă din acestea și, pe de altă parte, de a putea formula eventuale recomandări, Curtea de Conturi este în special îndreptățită să examineze dacă sistemul de cooperare prevăzut de Regulamentul nr. 1798/2003 funcționează în mod corect și eficient.

39 Temerea exprimată de guvernul german că instituția menționată ar pretinde să controleze politica economică a statelor membre, întrucât aceasta contribuie la formarea VNB-ului care figurează el însuși în baza de calcul a unei resurse proprii a Uniunii, ar fi neîntemeiată în măsura în care, spre deosebire de domeniul TVA-ului, în care statelor membre li se aplică obligații rezultate în temeiul dreptului comunitar în materie de colectare a veniturilor, astfel de obligații nu ar exista în ceea ce privește modul în care statele membre trebuie să își conceapă și să conducă politica economică.

40 În ceea ce privește argumentul guvernului german referitor la o încălcare a principiului subsidiarității, în opinia Comisiei, a Parlamentului European și a Curții de Conturi, principiul

menționat se aplică în ceea ce privește exercitarea unor competențe de natură normativă, dar nu se aplică în privința competențelor de control sau de avizare precum cele ale Curții de Conturi. În plus, Comisia și Curtea de Conturi subliniază că, în măsura în care competențele acestora din urmă privesc totalitatea veniturilor și a cheltuielilor Comunității, ele intră sub incidența unei competențe exclusive care i-a fost atribuită de tratat, în special în perspectiva de a clarifica autoritatea bugetară a Comunității în cadrul controlului având ca obiect executarea bugetului, astfel încât aceste competențe nu intră sub incidența noțiunii de competențe partajate și nu pot fi afectate de împrejurarea că autoritățile naționale sunt de asemenea abilitate să exercite anumite controale.

41 Potrivit Comisiei, natura transfrontalieră a cooperării instituite de Regulamentul nr. 1798/2003 justifică în orice caz intervenția Curții de Conturi, a cărei competență, spre deosebire de cea a organelor naționale, se extinde la toate statele membre. Pe de altă parte, sistemul comun al resurselor proprii ar impune să se asigure în mod centralizat că fiecare stat membru contribuie în mod corespunzător la finanțarea bugetului Comunității.

42 În opinia guvernului german, deși competența Curții de Conturi este una de control, iar nu de decizie, aceasta este delimitată pe deplin de tratat, inclusiv atunci când este vorba despre redactarea unui raport special. Or, articolul 248 alineatele (1)-(3) CE ar stabili că această competență privește numai conturile, legalitatea, precum și corectitudinea veniturilor și a cheltuielilor Comunității.

43 În această privință, cooperarea în materie de colectare de venituri din TVA organizată de Regulamentul nr. 1798/2003 nu ar prezenta vreo legătură directă sau suficientă cu venituri ale Comunității. Veniturile din TVA ar face astfel parte din bugetul național și ar trebui distinse de resursele TVA, singurele care constituie venituri ale Comunității.

44 Astfel cum ar rezulta din articolul 2 alineatul (1) litera (c) din Decizia 2000/597 și din articolul 2 și următoarele din Regulamentul nr. 1553/89, suma veniturilor din TVA încasate în mod efectiv ar constitui pur și simplu o formă de unitate de cont fix de la care ar fi stabilit quantumul resurselor TVA, la finalul unui calcul distinct cuprinzând diverse extrapolări, corecții sau compensări.

45 Nici împrejurarea că o diminuare a veniturilor din TVA presupune să se fi recurs mai întâi la resurse proprii întemeiate pe VNB-ul statelor membre nu ar putea fi suficientă pentru a justifica o extindere a competențelor de control ale Curții de Conturi la respectivele venituri.

46 Astfel cum ar confirma articolul 8 alineatul (2) din Decizia 2000/597, în sfera de competență a Curții de Conturi ar putea intra numai stabilirea corectă de către statele membre a veniturilor din TVA încasate și corectitudinea calculelor realizate pe baza acestora pentru a stabili quantumul resurselor TVA. Această situație nu s-ar regăsi, în schimb, în cazul structurilor administrațiilor fiscale naționale și al procedurilor de colectare a TVA-ului pe care le aplică aceste administrații, care ar fi de competență exclusivă a statelor membre. Prin urmare, competența de control în privința acestor structuri și a acestor proceduri ar putea reveni numai organelor naționale competente.

47 De altfel, decizia contrară ar însemna să se admită că, în ceea ce privește resursele proprii calculate pe baza PNB-ului, competența de control a Curții de Conturi se extinde și la politicile economice ale statelor membre.

48 Cu titlu subsidiar, guvernul german arată de asemenea că principiul subsidiarității trebuie să conducă și acesta la a considera că verificarea operațiunilor de colectare a TVA-ului și, prin urmare, cooperarea administrativă în acest domeniu nu intră în sfera de competență a Curții de Conturi, ci în cea a curților de conturi naționale. Un control al situațiilor transfrontaliere care fac

obiectul Regulamentului nr. 1798/2003 ar putea interveni astfel cu uşurinţă printr-o acţiune comună a acestora din urmă.

Argumentarea cu privire la Competenţa Curţii de Conturi în materie de control al cheltuielilor

49 În replică, Comisia arată că punerea în aplicare a Regulamentului nr. 1798/2003 a implicat cheltuieli din bugetul Uniunii, astfel încât controlul în litigiu se justifică şi în privinţa competenţei deţinute de Curtea de Conturi în materie de control al cheltuielilor. Această teză este apărută şi de Curtea de Conturi, care arată în special că din programul misiunii trimis autorităţilor germane, descris la punctul 19 din prezenta hotărâre, reiese că controlul preconizat avea ca obiect stocarea şi schimburile de informaţii care intervin atât prin intermediul reţelei CCN/CSI, cât şi prin reţeaua VIES, care beneficiază ambele de finanţare comunitară, în temeiul Programului Fiscalis.

50 Guvernul german solicită declararea inadmisibilităţii acestei argumentaţii care, întrucât nu a fost formulată în cererea introductivă, nu mai poate fi prezentată de Comisie în stadiul replicii. Astfel, întrucât statul membru pârât a fost privat de posibilitatea de a răspunde la acea argumentaţie în memoriul în apărare, articolul 42 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul de procedură al Curţii ar exclude o asemenea extindere a obiectului acţiunii. Pe de altă parte, din articolul 93 alineatul (4) din regulamentul menţionat ar rezulta că, în calitate de intervenient, Curtea de Conturi nu poate remedia inadmisibilitatea parţială a acţiunii determinată de omisiunea reclamantei.

51 Pe fond, guvernul german susţine că controlul anunţat de Curtea de Conturi şi, în consecinţă, refuzul opus acesteia din urmă de Republica Federală Germania erau total străine de un control al cheltuielilor Comunităţii. În plus, dorinţa de a controla cheltuielile nu ar justifica controlul în litigiu în ansamblul său, de vreme ce acesta din urmă are ca obiect şi numeroase elemente care sunt finanţate exclusiv din bugetul statelor membre.

52 Comisia solicită respingerea excepţiei de inadmisibilitate ridicate de guvernul german. Pe de altă parte, argumentarea în litigiu ar fi fost invocată în cursul procedurii precontencioase, astfel încât dreptul la apărare al Republicii Federale Germania ar fi protejat. Pe de altă parte, argumentarea menţionată nu ar fi avut efectul de extindere a obiectului acţiunii. Atât Comisia, cât şi Curtea de Conturi susţin, în plus, că o intervenient rămâne liber să invoce argumente care nu au fost prezentate de partea pe care o susţine.

Aprecierea Curţii

53 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că opoziţia manifestată de Republica Federală Germania faţă de misiunea de control preconizată de Curtea de Conturi datează de la sfârşitul anului 2006. Pe de altă parte şi astfel cum rezultă dintr-o jurisprudenţă constantă a Curţii, eventuala existenţă a unei neîndepliniri a obligaţiilor trebuie apreciată în funcţie de situaţia astfel cum aceasta se prezintă la momentul expirării termenului stabilit în avizul motivat al Comisiei. Or, în ceea ce priveşte prezenta procedură, respectivul termen a expirat în cursul lunii mai 2009.

54 Din consideraţiile de mai sus rezultă că dispoziţiile tratatelor în raport cu care trebuie apreciată neîndeplinirea obligaţiilor invocate de Comisie sunt cele care precedă intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona.

55 Sub beneficiul acestei precizări, trebuie să se examineze, în primul rând, pretinsa neîndeplinire de către Republica Federală Germania a obligaţiilor care îi revin în temeiul articolului 248 alineatele (1)-(3) CE.

56 În această privinţă, trebuie amintit că tratatele au instituit un sistem de repartizare a

competențelor între diferitele instituții ale Comunității care atribuie fiecareia dintre ele propria sa misiune în structura instituțională a Comunității și pentru realizarea sarcinilor care i-au fost conferite acesteia (Hotărârea din 22 mai 1990, Parlamentul European/Consiliul, C-70/88, Rec., p. I-2041, punctul 21).

57 Pe de altă parte, astfel cum reiese din articolul 7 alineatul (1) CE, Curtea de Conturi, care a fost ridicată la rangul de instituție de Tratatul de la Maastricht, acționează, asemenea celorlalte instituții, în limitele atribuțiilor care îi sunt conferite de Tratatul CE.

58 Misiunea Curții de Conturi este mai întâi formulată în termeni foarte generali la articolul 246 CE, care prevede că instituția menționată asigură controlul conturilor.

59 Articolul 248 CE, care detaliază respectiva misiune și precizează modul în care Curtea de Conturi trebuie să își îndeplinească această misiune, prevede, la alineatul (1), în special că aceasta din urmă examinează totalitatea conturilor de venituri și cheltuieli ale Comunității și că furnizează Parlamentului European și Consiliului o declarație de asigurare referitoare la veridicitatea conturilor, precum și la legalitatea operațiunilor și înregistrarea acestora în conturi, declarație care poate fi completată prin aprecieri specifice pentru fiecare domeniu major al activității comunitare.

60 Articolul 248 alineatul (2) CE precizează, printre altele, că Curtea de Conturi examinează legalitatea și corectitudinea veniturilor și a cheltuielilor și se asigură de buna gestiune financiară, prin semnalarea în acest mod a oricărei neregularități.

61 Articolul 248 alineatul (3) CE abilitază Curtea de Conturi să efectueze controale ale actelor justificative și, în caz de nevoie, la fața locului, în special în statele membre care au legătură directă cu instituțiile naționale de control sau, dacă acestea nu dispun de competențele necesare, cu serviciile naționale competente.

62 Articolul 248 alineatul (4) CE prevede, printre altele, că Curtea de Conturi întocmește un raport anual pe care îl transmite celorlalte instituții și care se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, însoțit de răspunsurile respectivelor instituții la observațiile Curții de Conturi. Aceasta din urmă își poate prezenta de asemenea în orice moment observațiile, în special sub forma unor rapoarte speciale, cu privire la chestiuni specifice și poate emite avize la cererea uneia dintre celelalte instituții ale Comunității. Astfel cum a precizat deja Curtea, dispoziția menționată are ca obiect să contribuie la îmbunătățirea gestiunii financiare a Comunității prin transmiterea rapoartelor către instituții și prin elaborarea răspunsurilor lor (Hotărârea din 10 iulie 2001, *Ismeri Europa/Curtea de Conturi*, C-315/99 P, Rec., p. I-5281, punctul 27). Astfel de rapoarte sunt destinate să ofere clarificări autorităților bugetare care i se solicită descarcarea conturilor, precum și, mai general, tuturor autorităților publice care pot contribui la remedierea eventualelor lacune sau disfuncționalități indicate de Curtea de Conturi în acest domeniu.

63 În speță, controlul preconizat de Curtea de Conturi urmarea, în esență, ca această instituție să se asigure de instituirea și de buna funcționare a structurilor și a mecanismelor de cooperare administrativă prevăzute de Regulamentul nr. 1798/2003 în domeniul TVA-ului, constatările făcute trebuind să permită, în continuare, eventuala formulare, într-un raport special, a unor recomandări menite să asigure o mai bună eficiență a respectivelor structuri și mecanisme.

64 În această privință, trebuie amintit că, astfel cum reiese din articolul 269 CE, fărâ a aduce atingere altor venituri, bugetul este finanțat în întregime din resursele proprii.

65 La data la care autoritățile germane s-au opus efectuării controlului în litigiu, sistemul

resurselor proprii ale Comunităților Europene era stabilit prin Decizia 2000/597. Potrivit articolului 2 alineatul (1) din această decizie, respectivele resurse proprii includ în special veniturile din aplicarea unei cote uniforme valabile pentru toate statele membre, asupra bazelor armonizate de evaluare a TVA-ului, stabilite în conformitate cu normele comunitare. Acest lucru rămâne valabil în reglementarea de la articolul 2 din Decizia 2007/436, în vigoare la data la care a expirat termenul stabilit în avizul motivat emis de Comisie.

66 În temeiul articolului 2 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1553/89, baza resurselor TVA se determină pornind de la operațiunile impozabile prevăzute la articolul 2 din A șasea directivă TVA. Această directivă a fost înlocuită, de la 1 ianuarie 2007, de Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 347, p. 1, Ediție specială, 09/vol. 3, p. 7, denumită în continuare „Directiva TVA”).

67 Fără a aduce atingere diverselor ajustări prevăzute de dispozițiile regulamentului menționat, articolul 3 din acesta prevede că baza resurselor TVA se obține împărțind totalul veniturilor nete din TVA încasate de statul membru în cursul acelui an la coeficientul de colectare a taxei în cursul anului respectiv, fiind reținut pentru acea împărțire o cotă medie ponderată de TVA, în cazul în care într-un stat membru sunt aplicate mai multe cote de TVA.

68 Printre aceste ajustări figurează în special cea rezultată din precizarea de la articolul 2 alineatul (2) a treia liniuță din Regulamentul nr. 1553/89, potrivit căreia, pentru a aplica alineatul (1) al aceluiași articol, pentru stabilirea resurselor TVA, trebuie luate în considerare operațiunile pe care statele membre continuă să le scutească în temeiul articolului 28 alineatul (3) litera (b) din A șasea directivă TVA. În această privință, articolul 6 alineatul (2) a doua liniuță din Regulamentul nr. 1553/89 prevede în special că, pentru a aplica articolul 2 alineatul (2) a treia liniuță din același regulament, statele membre calculează baza resurselor TVA ca și cum aceste operațiuni ar fi impozitate, în scopul de a pune aceste state membre pe picior de egalitate cu celelalte state membre care nu au optat pentru exonerarea unui anumit sector (a se vedea Hotărârea din 23 mai 1990, Comisia/Germania, C-251/88, Rec., p. I-2107, punctul 14).

69 În aceste diverse privințe, este, desigur, adevărat că veniturile provenite din plata TVA-ului rămân, în cea mai mare parte, venituri fiscale naționale înscrise în bugetul statelor membre, astfel încât numai un mic procent din veniturile menționate revine bugetului comunitar ca resurse proprii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 septembrie 1999, Comisia/Spania, C-414/97, Rec., p. I-5585, punctul 23).

70 Astfel cum subliniază guvernul german, este de asemenea corect că, pentru a calcula cuantumul resurselor TVA, nu se utilizează pur și simplu un procent al veniturilor din TVA colectate în mod efectiv, ci într-un asemenea calcul intervin diverse ajustări care urmăresc, printre altele, obiectivele amintite la punctul 68 din prezenta hotărâre.

71 Astfel de constatări nu afectează totuși faptul că sistemul de resurse proprii instituit în executarea tratatului are ca obiectiv, în ceea ce privește resursele TVA, să creeze, în sarcina statelor membre, o obligație de a pune la dispoziția Comunității, ca resurse proprii, o parte din quantumurile pe care le încasează cu titlu de TVA (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 martie 1990, Comisia/Franța, C-30/89, Rec., p. I-691, punctul 23). Mai mult, aceste constatări nu afectează împrejurarea că, pentru a asigura o colectare efectivă a respectivelor venituri din TVA și pentru a putea efectua, în măsura impusă de Deciziile 2000/597 sau 2007/436 și de Regulamentul nr. 1553/89, punerea la dispoziția bugetului comunitar a resurselor TVA corespunzătoare, statele membre sunt obligate să respecte diversele norme ale dreptului comunitar referitoare la acea colectare, precum cele cuprinse în Așasea directivă TVA și în Directiva TVA sau în Regulamentul nr. 1798/2003. În această privință, situația este semnificativ diferită de cea care se aplică pentru resursele proprii întemeiate pe VNB-ul statelor membre.

72 Există astfel o legătură directă între, pe de o parte, colectarea veniturilor din TVA cu respectarea dreptului comunitar aplicabil și, pe de altă parte, punerea la dispoziția bugetului comunitar a resurselor TVA corespunzătoare, de vreme ce orice lacună în colectarea celor dintâi se poate afla la originea unei reduceri a celor din urmă.

73 În această privință, Curtea a statuat în special că, în cazul în care statul membru nu a aplicat TVA-ul unui tip de operațiune, cu încălcarea cerințelor care rezultă din Așasea directivă TVA, o astfel de încălcare poate genera de asemenea o încălcare de către statul membru respectiv a obligației de a pune la dispoziția Comisiei, cu titlu de resurse TVA, quantumurile corespunzătoare taxei care ar fi trebuit să fie încasate din operațiunile menționate (a se vedea în special Hotărârile din 12 septembrie 2000, Comisia/Franța, C-276/97, Rec., p. I-6251, punctele 49, 56, 61 și 70, Comisia/Irlanda, C-358/97, Rec., p. I-6301, punctele 58, 65, 69 și 78, precum și Comisia/Regatul Unit, C-359/97, Rec., p. I-6355, punctele 70, 77 și 87).

74 De asemenea, amintind că din articolele 2 și 22 din Așasea directivă TVA, precum și din articolul 10 CE rezultă că fiecare stat membru are obligația să adopte toate măsurile cu caracter legislativ și administrativ corespunzătoare pentru a asigura colectarea în integralitate a TVA-ului datorat pe teritoriul său și precizând că, în cadrul sistemului comun al TVA-ului, statele membre trebuie să asigure respectarea obligațiilor care incumbă persoanelor impozabile și că beneficiază în această privință de o anumită latitudine, în special în legătură cu modul de utilizare a mijloacelor de care dispun, Curtea a adăugat, cu toate acestea, că respectiva latitudine este totuși limitată, printre altele, de obligația de a asigura o colectare eficientă a resurselor proprii ale Comunității (Hotărârea din 17 iulie 2008, Comisia/Italia, C-132/06, Rec., p. I-5457, punctele 37-39).

75 Printre obiectivele vizate de Consiliu cu ocazia adoptării celei de Așasea directive TVA figura, de altfel, astfel cum reiese în special din al unsprezecelea considerent al acesteia, reproduș în considerentul (35) al Directivei TVA, obiectivul ca resursele proprii să poată fi colectate într-un mod uniform în toate statele membre (a se vedea Hotărârea din 4 octombrie 2001, „Goed Wonen”, C-326/99, Rec., p. I-6831, punctul 47 și jurisprudența citată).

76 Pe de altă parte, trebuie amintit de asemenea că orice reducere a resurselor TVA trebuie compensată printr-o reducere a cheltuielilor sau printr-o majorare a resurselor proprii întemeiate pe VNB, ceea ce este de natură să afecteze echilibrul general al sistemului resurselor proprii destinat să acopere cheltuielile Comunității.

77 În ceea ce privește, mai exact, Regulamentul nr. 1798/2003, trebuie arătat că, de vreme ce acesta urmărește să combată fraudă și evaziunea în materie de TVA în toate statele membre, mecanismele de cooperare impuse statelor membre în temeiul regulamentului menționat sunt ele

însele de natură să exercite o influență directă și esențială asupra colectării efective a veniturilor din TVA și, prin urmare, în ceea ce privește punerea la dispoziția bugetului comunitar a resurselor TVA.

78 În această privință, trebuie subliniat, pe de o parte, că o parte importantă din fraudele în materie de TVA intervin cu ocazia schimburilor comerciale intracomunitare reale sau pretinse și, pe de altă parte, trebuie amintit că Curtea a statuat anterior că asistența reciprocă și cooperarea administrativă dintre autoritățile fiscale ale statelor membre vizate prezintă o importanță esențială, printre altele, în scopul de a evita ca achizițiile intracomunitare să fie sustrase de la plata TVA-ului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 7 decembrie 2010, R., C-285/09, Rep., p. I-12605, punctul 52).

79 În plus, trebuie subliniat că aplicarea efectivă de către un stat membru a normelor de cooperare instituite de Regulamentul nr. 1798/2003 poate condiționa nu numai capacitatea respectivului stat membru de a combate în mod eficient fraudele și evaziunea fiscală pe propriul teritoriu, ci și pe cea a celorlalte state membre de a asigura o astfel de combatere pe teritoriile lor, în special în cazul în care aplicarea corectă a TVA-ului în aceste alte state membre depinde de informații care sunt deținute de respectivul stat membru sau pot fi obținute mult mai ușor de către acesta din urmă.

80 Din considerațiile de mai sus rezultă că, atunci când o cooperare între administrațiile naționale precum cea instituită de Regulamentul nr. 1798/2003 este realizată în mod eficient și în conformitate cu dispozițiile acestui regulament, este de natură să contribuie la o reducere a fraudelor și la colectarea efectivă a veniturilor din TVA, precum și, într-o măsură corespunzătoare, la menținerea resurselor TVA la nivelul impus de diversele acte legislative comunitare și, prin urmare, la protejarea echilibrului general al resurselor proprii.

81 În aceste condiții, trebuie admis că Curtea de Conturi era competentă să efectueze controlul în litigiu pe care îl programase, în măsura în care, prin faptul că acesta din urmă trebuia să aibă ca obiect cooperarea administrativă în temeiul Regulamentului nr. 1798/2003, se referea la veniturile Comunității privite din perspectiva legalității lor și a bunei gestiuni financiare aferente acesteia și prezenta astfel o legătură directă cu atribuțiile conferite instituției respective prin articolul 248 CE.

82 Contrar celor arătate de guvernul german, întrucât o astfel de concluzie se impune în temeiul articolului menționat, ea nu poate fi repusă în discuție în special prin precizarea care figurează la articolul 8 alineatul (2) din Decizia 2000/597, potrivit căreia respectiva dispoziție nu aduce atingere verificării conturilor și controalelor de conformitate și de regularitate prevăzute la articolul 248 CE, verificări și controale care ar privi în principal fiabilitatea și eficiența sistemelor și a procedurilor de determinare a bazei pentru resursele TVA. În plus, trebuie arătat că acea precizare a fost între timp omisă la articolul 8 alineatul (2) din Decizia 2007/436.

83 Pe de altă parte, întrucât, astfel cum rezultă din cuprinsul punctului 81 din prezenta hotărâre, preconizatul control în litigiu intră în totalitate în sfera de competență pe care Curtea de Conturi o deține în materie de control al veniturilor, nu este necesar ca Curtea să examineze problema dacă și eventual în ce măsură respectivul control putea fi justificat și din perspectiva competenței Curții de Conturi în materie de control al cheltuielilor, nici, prin urmare, să se tranșeze problema admisibilității argumentației dezvoltate sub acest aspect de Comisie și de Curtea de Conturi.

84 În plus, în cadrul prezentei cauze, nu mai este necesar să se statueze cu privire la problema dacă și eventual în ce măsură principiul subsidiarității invocat cu titlu subsidiar de Republica Federală Germania în apărarea sa ar fi relevant în materie de controale, pentru a departaja

interven?iile Cur?ii de Conturi ?i, respectiv, ale institu?iilor na?ionale de control. În aceast? privin??, este suficient s? se arate c?, presupunând chiar c? principiul subsidiarit??ii trebuie s? se aplice în spe??, dimensiunea transfrontalier? a cooper?rii administrative în materie de TVA instituit? de Regulamentul nr. 1798/2003 ar conduce în orice caz la a considera c? controlul în litigiu este conform cu principiul men?ionat. Astfel, întrucât un asemenea control este destinat s? asigure buna func?ionare a cooper?rii la care particip? administra?iile din toate statele membre, bun? func?ionare de care depinde în parte capacitatea fiec?reia dintre acele administra?ii de a combate în mod eficient fraudarea ?i evaziunea fiscal? pe propriul lor teritoriu, controlul respectiv va fi realizat în mod necesar mai bine într-o form? centralizat?, la nivelul Comunit??ii, de c?tre Curtea de Conturi, de vreme ce, în special, sfera de competen?? a acesteia din urm? se extinde, spre deosebire de cea a cur?ilor de conturi na?ionale, la toate statele membre.

85 Întrucât din ansamblul considera?iilor de mai sus reiese c?, în temeiul dispozi?iilor articolului 248 CE, Curtea de Conturi era competent? s? efectueze un control precum cel în litigiu, se impune constatarea c?, prin faptul c? s?a opus ca acest control s? aib? loc pe teritoriul s?u, Republica Federal? Germania ?i?a înc?lcat obliga?iile care îi revin potrivit articolului men?ionat, în special conform alineatului (3) al acestuia.

86 Rezult? c? ac?iunea Comisiei trebuie admis? cu privire la acest cap?t de cerere.

87 În ceea ce prive?te, în al doilea rând, înc?lcarea articolului 10 CE, de asemenea invocat? de Comisie, este, în schimb, suficient s? se sublinieze c? nu se impune constatarea unei neîndepliniri a obliga?iilor generale con?inute în dispozi?iile acestui articol distinct? de neîndeplinirea constatată a obliga?iilor mai specifice care reveneau Republicii Federale Germane în temeiul articolului 248 CE (a se vedea în acest sens Hot?rârea din 8 iulie 2010, Comisia/Italia, C?334/08, Rep., p. I?6869, punctul 75 ?i jurispruden?a citat?). Prin urmare ?i astfel cum tocmai s?a amintit, articolul 248 alineatul (3) CE prevede în mod expres c? controalele care intr? în sfera de competen?? a Cur?ii de Conturi potrivit alineatelor (1) ?i (2) ale acestui articol se pot desf??ura, dac? este cazul, la fa?a locului în statele membre, astfel de controale efectuându-se în cooperare cu institu?iile na?ionale de control sau cu serviciile na?ionale competente c?rora li se solicit? ca într-un asemenea caz s? coopereze cu Curtea de Conturi într-o atmosfer? de încredere.

88 În al treilea rând, Comisia solicit? Cur?ii s? constate neîndeplinirea de c?tre Republica Federal? Germania a obliga?iilor care îi revin în temeiul articolului 140 alineatul (2) ?i al articolului 142 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1605/2002.

89 În aceast? privin??, este suficient s? se arate c? Comisia, c?reia îi revine sarcina de a proba acele neîndepliniri ale obliga?iilor pe care le?a invocat, nu a încercat s? demonstreze nici c? neîndeplinirea obliga?iilor pe care o imput? Republicii Federale Germania în ceea ce prive?te aceste dou? dispozi?ii ar trebui eventual diferen?iat? de cea a c?rei constatare o solicit?, pe de alt? parte, în raport cu articolul 248 alineatele (1)-(3) CE, nici, de altfel, în ce m?sur? atitudinea adoptat? de acest stat membru ar fi de natur?, în lumina modului de redactare precis al articolului 140 alineatul (2) ?i al articolului 142 alineatul (1) men?ionate anterior, s? constituie o înc?lcare a acelor dispozi?ii.

90 Rezult? c? ac?iunea Comisiei trebuie respins? cu privire la acest cap?t de cerere.

91 Având în vedere ansamblul considera?iilor de mai sus, trebuie s? se constate c?, întrucât s?a opus efectu?rii de c?tre Curtea de Conturi a unor controale în Germania, având ca obiect cooperarea administrativ? în temeiul Regulamentului nr. 1798/2003 ?i al normelor de aplicare a acestuia, Republica Federal? Germania nu ?i?a îndeplinit obliga?iile care îi revin în temeiul articolului 248 alineatele (1)-(3) CE.

Cu privire la cheltuielile de judecată?

92 În temeiul articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenție este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a solicitat obligarea Republicii Federale Germania la plata cheltuielilor de judecată, iar aceasta din urmă a căzut în pretenție cu privire la partea esențială a motivelor sale, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată. În conformitate cu articolului 69 alineatul (4) primul paragraf din același regulament, Parlamentul European și Curtea de Conturi, în calitate de interveniente, suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară și hotărăște:

- 1) Întrucât s-a opus efectuării de către Curtea de Conturi a unor controale în Germania, având ca obiect cooperarea administrativă în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1798/2003 al Consiliului din 7 octombrie 2003 privind cooperarea administrativă în domeniul taxei pe valoarea adăugată și al normelor de aplicare a acestuia, Republica Federală Germania nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 248 alineatele (1)-(3) CE.
- 2) Respinge în rest acțiunea.
- 3) Obligă Republica Federală Germania la plata cheltuielilor de judecată.
- 4) Parlamentul European și Curtea de Conturi a Uniunii Europene suportă propriile cheltuieli de judecată.

Semnături

* Limba de procedură: germana.